

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Nepříkázané jednání

Autor: Eva Matějčková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na tradiční občanskoprávní téma. Institut nepříkázaného jednání (resp. jednání bez příkazu) je dlouhodobým předmětem právní úpravy. Své místo našel i ve stávajícím občanském zákoníku. Jakkoliv by se mohlo zdát, že jde o problematiku, ke které již bylo uvedeno a napsáno vše, opak je pravdou. Nepříkázané jednání je velmi obecně a stručně formulovaná možnost zasáhnout či jednat ve prospěch jiného, aniž by k tomu byl dán takovou osobou souhlas. Obecnost úpravy vede k tomu, že institut je užit všude tam, kde není jiné speciální úpravy. Jedním ze základních výkladových problémů je tak určit vztah jednání bez příkazu k jiným institutům, s nimiž se mnohdy doplňuje, mnohdy však také kříží. Zákonná úprava přitom tyto vztahy sama pravidelně nijak blíže nevymezuje. Stručnost úpravy vede pak k tomu, že velmi obecná pravidla upravující základní rámec jednání bez příkazu je třeba dále „dotvářet“ výkladem. Některé nové otázky vyvolala stávající právní úprava občanského zákoníku, řada z nich je možno říci tradiční. Je tedy možné shrnout, že téma je velmi náročné a je plně způsobilé ke zpracování formou diplomové práce.

Autorka svoji práci rozčleňuje do jedenácti částí včetně *Úvodu* a *Závěru*. První části jsou obecné a směřují k vymezení základních znaků institutu. Samostatně je vymezen jeho historický vývoj, obecné výklady o nepříkázaném jednání, systematické zařazení v úpravě, subjekty nepříkázaného jednání a jeho pojmové znaky. Stálo by za zvážení tyto vstupní výklady čítající dohromady deset stran sloučit do jedné části pojednávající souhrnně o základech nepříkázaného jednání. Uvedené členění autorky je poněkud nepoměrné k dalším partiím práce, které jsou znatelně obsáhlejší. Pro čtenáře se tak stává struktura výkladu méně přehlednou. Další partie je věnována povinností jednatele, ta navazující pak jeho právům. I tyto partie jsou poměrně stručné a i zde by stálo za zvážení, zda by systematické práce neprospělo jejich spojení do části jedné. Následující pasáž je již obsáhlejší a je zaměřena na jednotlivé druhy nepříkázaného jednání. Spolu s poslední desátou částí, zaměřenou na nepříkázané jednání ve vztahu k jiným institutům, tvoří samotné jádro celé práce.

Přes jisté výhrady k rozčlenění je možné konstatovat, že i takto zvolená struktura nevynechává nic podstatného. Při samotném výkladu se autorka nechává z větší části vést dostupnými odbornými zdroji, z nichž v hojné míře čerpá. Kladně je třeba hodnotit snahu srovnávat myšlenky různých autorů a na základě jejich rozboru se následně přiklonit k jedné z uváděných variant. Byť tento styl výkladu vede občas k tomu, že je text v některých pasážích pouze kompilátem cizích názorů, je třeba spravedlivě podotknout, že diplomantka na některých místech prezentuje vlastní názory a řešení. Mnohdy však zůstává výklad dosti stručný až přehledový (např. vymezení vztahu jednání bez

příkazu k zastoupení, k bezdůvodnému obohacení). Autorka občas pádí dál a ponechává bez povšimnutí řadu podstatných otázek, které s probíranou problematikou souvisejí (např. kap. 7.4; problematiku plnění za jiného podle § 1936 an. OZ). Často se ve výkladu opakuje (např. problematiku náhrady nákladů v případě nutného jednatelství rozebírá ve své práci nejméně třikrát).

Formální úroveň odevzdaného textu je spíše podprůměrná. Autorka nezarovná svůj text do bloku. Občas jí vypadne při vyjadřování nějaký výraz či slovo a její věty tak trpí vyšinutím z vazby (např. s. 8 – *Ohledně svéprávnost domina...*; s. 11 – *Spočívá--li...*; s. 17 – *těž jako škoda způsobenou zásahem*; hned dvakrát na s. 48 – *Pokud se bude jednat o obětování či upotřebením věci může se třetí osoba domáhat náhrady na základě § 3012 OZ přiznávající nárok na vydání...; Konkrétní zakotvení povinnosti nahradit újmu...obsahovalo § 343 OZ1950... aj.). Poměrně častá jsou chybějící odražená atp.*

Práce je doplněna bohatým citačním aparátem. Autorka k tématu vyhledala reprezentativní přehled odborných zdrojů a hojně je užívá. Vytknout je však třeba nejednotnost citací. Diplomantka postupuje v tomto směru značně nedbale a uvádí tak například někdy autory celým jménem, jindy jen prvním písmenem jména, někdy jen příjmením (Pašek, Hrádek 891 aj.). Zcela jednotný není ani styl. Občas uvádí myšlenku autora (např. s. 11 – Dobrovolná uvádí...), citace však chybí.

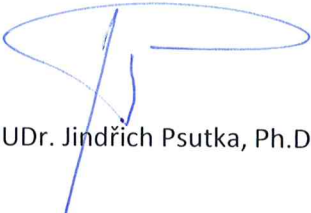
Lze shrnout, že autorka odevzdala diplomovou práci, která svými základními charakteristikami splňuje požadavky kladené na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Zvolené téma je poměrně obtížné a výkladově náročné. Diplomantka se ve výkladu opřela o stávající odborné zdroje. Odevzdanému textu je možné vytknout především povrchnost řady pasáží a časté opakování, které zejména v práci poměrně malého rozsahu působí poněkud rušivě. Řadě problémů mohla být věnována větší pozornost, s některými tvrzeními autorky lze polemizovat (např. v partii zaměřené na srovnání jednatelství bez příkazu s prevencí škod). Lepší měla být i formální a stylistická stránka práce. Je patrné, že autorce již nezbýval čas na pečlivou finální revizi textu před jeho odevzdáním. Přes uvedené výhrady je však třeba spravedlivě konstatovat, že autorka postihla ve svém výkladu vše podstatné, co se zvolenou problematikou souvisí. Od tématu se v práci neodklání, celý text je zaměřen na problematiku nepřikázaného jednatelství. Nesnaží se tedy „utéct“ jinam a svůj výklad uměla natáhnout něčím, co do něj patří jen okrajově. Přes učiněné výhrady je patrné, že své práci věnovala značné úsilí a čas (byť k dokonalejšímu výsledku by byla zapotřebí ještě o něco větší časová dotace).

S ohledem na vše uvedené práci k obhajobě doporučuji. Zda bude výsledné hodnocení práce nakonec velmi dobré či dobré by mělo záviset především na výkonu diplomantky při obhajobě práce.

Otázky:

Pokuste se shrnout své závěry ohledně náhrady vynaložených nákladů nepřikázanému jednateli v případě nutného jednatelství? Po kom je možné náhradu nákladů požadovat a v jakém rozsahu?

V Plzni dne 5. května 2018

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.